

*Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky*

***SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2004***

*Slovenská agentúra
životného prostredia*

Ludstvo je súčasť prírody a život závisí od nenarušeného fungovania prírodných systémov, ktoré zabezpečujú zásoby energie a výživných látok, ... Trvalý úžitok z prírody závisí od udržiavania základných ekologických procesov a životne dôležitých systémov, od rôznorodosti foriem života, ktoré sú ohrozené nadmernou exploatáciou a deštrukciou stanovišť zo strany človeka.

*Svetová charta o prírode schválená
Valným zhromaždením OSN 28. októbra 1982*

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

● MEDZINÁRODNÉ ORGANIZÁCIE

Európska únia

Dňa 1. mája 2004 sa stalo SR riadnym členom EÚ. Členstvo SR v EÚ nie je možné porovnávať s členstvom v žiadnej z ostatných medzinárodných štruktúr. Vstupom do EÚ sa SR zriekla časti svojej činnosti suverenity v prospech EÚ a ako jej súčasť koordinuje spolu s ostatnými členskými štátmi EÚ aj svoju činnosť v iných medzinárodných organizáciách a štruktúrach.

Vstupom SR do EÚ sa skončilo prechodné obdobie trvajúce od 16. 4. 2003 do 30. 4. 2004, kedy mala SR štatút pozorovateľa s právom zúčastňovať sa na zasadnutiach pracovných orgánov Rady EÚ (t.j. pracovných skupín, výboru stálych zástupcov a ministerských rád), ako aj zasadnutí výborov a expertných skupín, Európskej komisie. Po vstupe SR do EÚ získali jej zástupcovia v uvedených orgánoch aj hlasovacie právo a tak sa priamo zapojili do procesu prípravy a schvaľovania legislatívnych aktov EÚ. Proces začlenenia SR do EÚ sa uzavrel v júni 2004, kedy si občania SR zvolili svojich poslancov Európskeho parlamentu.

V roku 2004 pokračoval v oblasti životného prostredia proces transpozície environmentálnych predpisov EÚ, ako aj príprava ich implementácie v súlade so Zmluvou o pristúpení. Zástupcovia rezortu MŽP SR, resp. iných rezortov, pokiaľ sa v ich gescii nachádzajú návrhy predpisov, systematicky a aktívne vstupovali do ich prípravy a schvaľovania vo všetkých štádiách legislatívneho procesu.

◆ Plnenie záväzkov vyplývajúcich z negociačných rokovaní s EK v rámci kapitoly 22-životné prostredie k dátumu vstupu a po vstupe SR do EÚ.

Dňa 21. 4. 2004 bol uznesením vlády č. 373/2004 schválený materiál „Odpočet harmonogramu opatrení vyplývajúci zo Súhrnnej monitorovacej správy o pripravenosti SR na členstvo v EÚ za dňa 5. novembra 2003 - stav k 31. 3. 2004“. V rámci neho bolo MŽP SR uvedené ako rezort, ktorý nemá žiadny záväzok, ktorý by neplnil v súvislosti so vstupom do EÚ.

Zo Súhrnnej monitorovacej správy o pripravenosti SR na členstvo v EÚ pre kapitolu 22 ŽP vyplynulo celkovo 17 úloh, z toho 11 úloh (7 legislatívnych a 4 nelegislatívne) pre rezort ŽP a 6 úloh, ktoré v súvislosti s transpozíciou a implementáciou environmentálneho aquis v rámci kapitoly 22 zabezpečujú iné rezorty (MDPR SR, MZ SR, MP SR, ÚJD SR). Zo 7 úloh legislatívnej povahy pre rezort ŽP mali 4 úlohy termín splnenia a aj boli splnené do termínu vstupu:

- prijať **nový zákon o vodách**,
- prijať **vyhlášku MŽP SR**, ktorou sa ustanovujú **podrobnosti o spracúvaní starých vozidiel** a o niektorých požiadavkách na výrobu a spracovanie vozidiel v nadväznosti na novelu Zákona o odpadoch,
- prijať **vyhlášku MŽP SR o PCB/PCT** v nadväznosti na novelu Zákona o odpadoch,
- prijať **vyhlášku MŽP SR**, ktorou sa ustanovujú emisné stropy a emisné kvóty.

Ďalšie 3 úlohy mali termín po vstupe do EÚ:

- prijať **zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie**, v ktorom bude zahrnuté aj strategické hodnotenie vplyvov na životné prostredie - v r. 2004 v legislatívnom procese,
- prijať **novelu zákona o odpadoch** - v roku 2004 boli prijaté 3 novely zákona: novela Zákona o odpadoch 24/2004 - platnosť 17. 1. 2004, účinnosť 1. 3. 2004 novela Zákona o odpadoch 443/2004 - platnosť 30. 7. 2004, účinnosť 1. 8. 2004 novela zákona o odpadoch 733/2004 - platnosť 29. 12. 2004, účinnosť 1. 1. 2005; predmetná novela

transponovala smernicu 2002/96/ES týkajúcu sa odpadov z elektrických a elektronických zariadení. SR požiadala pre túto smernicu o prechodné obdobie do 31. 12. 2008, ktoré jej bolo 30. marca 2004 schválené.

- prijať **novelu zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách**: novela zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách bola v r. 2004 v legislatívnom procese.

Zo 4 úloh nelegislatívnej povahy mali 2 termín plnenia a aj boli splnené do vstupu:

- realizovať projekt EÚ **NATURA 2000**,
- zabezpečiť, aby sa povolenia pre nové zariadenia spadajúce pod smernicu o **integrovanej prevencii a kontrole znečistenia - IPPC** vydávali a boli v súlade s aquis k dátumu vstupu.

Ďalšie 2 úlohy mali termín po vstupe do EÚ:

- prijať **Program znižovania znečistenia vôd škodlivými a obzvlášť škodlivými látkami**:

Predmetný program bol prijatý uznesením vlády SR č. 561/2004 zo 16. júna 2004

- dopracovať **programy riadenia kvality ovzdušia a akčné plány**:

Predmetná úloha vyplýva zo smernice č. 96/62/ES, ktorá bola transponovaná do slovenského právneho poriadku zákonom č. 478/2002 a vyhláškou č. 705/2002. Všetky programy a plány boli schválené Krajskými úradmi do decembra 2004; bolo prijatých 17 programov riadenia kvality ovzdušia (stredno-dlhodobé opatrenia), pričom 2 z nich sú integrované, teda týkajú sa 2 a viacerých škodlivých látok, ostatné (15) sa zaoberajú iba 1 škodlivou látkou. V zmysle článku 8 smernice 96/62/ES boli zaslané EK v decembri 2004. Dokumenty sú zverejnené na internetovej stránke MŽP SR OV. Súčasne bolo prijatých a schválených 10 Akčných plánov (krátkodobé opatrenia) podľa článku 7 odsek 3 smernice 96/62/ES.

V rámci kapitoly 22 zabezpečujú **úlohy** súvisiace s transpozíciou a implementáciou environmentálneho aquis aj iné rezorty: MDPT SR, MZ SR, MP SR, ÚJD SR. Z celkových 6 úloh malo 5 úloh termín splnenia do vstupu:

- prijať **vyhlášku MZ SR o požiadavkách na pitnú vodu** a kontrolu kvality pitnej vody, gestor MZ SR - úloha splnená
- prijať novelu **vyhlášky MZ SR č. 30/2002 Z.z. o požiadavkách na vodu na kúpanie**, kontrolu kvality vody na kúpanie a kúpaliská, gestor MZ SR - úloha splnená
- prijať **zákon o mierovom využívaní jadrovej energie** (atómový zákon), transponujúci smernicu o preprave rádioaktívneho odpadu, gestor ÚJD SR:

zákon č. 541/2004 o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) bol schválený 9. 9. 2004 a nadobudol účinnosť dňa 1. 12. 2004.

- prijať **program pre nitráty**, gestor MP SR

23. júna 2004 bola prijatá vyhláška MP SR č.392/2004 Z.z., ktorou sa ustanovuje program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach.

- prijať **nariadenie vlády SR, ktorým sa ustanovujú opatrenia voči emisiám plynných a tuhých znečisťujúcich látok zo spaľovacích motorov inštalovaných v necestných pracovných strojoch** - gestor MDPT SR:

1. 11. 2004 vstúpilo do platnosti nariadenie vlády č. 584/2004 Z.z. ktorým sa ustanovujú opatrenia na zníženie emisií zo spaľovacích motorov inštalovaných v necestných pojazdných strojoch.

Nasledovná úloha mala termín po vstupe do EÚ:

- úloha transponovať nové aquis o **environmentálnom hluku** - gestor MZ SR:

2. 12. 2004 bol schválený zákon č. 2/2005 Z.z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona NR SR č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. 2. 2005.

Po vstupe SR do EÚ zo stredno a dlhodobého hľadiska sa musí aj rezort životného prostredia zamerať na plnenie negociačných záväzkov, ku ktorým sa zaviazal v rámci prístupových rokovaní. Ide o 7 smerníc, pre ktoré sme získali prechodné obdobie v rozmedzí rokov 2004 - 2015. K týmto smerniciam po vstupe do EÚ pribudla aj ďalšia smernica 2002/96/ES týkajúca sa odpadov z elektrických a elektrotechnických zariadení. SR požiadala pre túto smernicu o prechodné obdobie do 31. 12. 2008, ktoré jej bolo 30. marca 2004 schválené.

◆ **Aktívna účasť SR na tvorbe právnych predpisov EÚ**

Členstvo SR v EÚ so sebou okrem iného prinieslo možnosť aktívnej účasti na tvorbe právnych noriem Spoločenstva, ktoré v konečnom dôsledku ovplyvňujú podobu národnej legislatívy. Od vstupu SR do EÚ sa experti MŽP SR aktívne podieľajú na tvorbe legislatívy Spoločenstva v oblasti životného prostredia prostredníctvom pracovných orgánov Rady EÚ.

Každá predsednícka krajina Rady EÚ si určuje prioritné témy a agendu, ktorá bude počas jej predsedníctva prejednávaná. V nadväznosti na národné priority a v súvislosti s efektívnym využitím zdrojov je potrebné vždy navrhované priority predsedajúcich krajín posúdiť a vybrať oblasti, ktoré bude MŽP SR prednostne presadzovať.

◆ Priority EÚ a predsedníckych krajín Rady EÚ v starostlivosti o životné prostredia roku 2004

Podľa princípu rotujúceho predsedníctva sa členské krajiny EÚ striedajú vo vedení Rady EÚ každých 6 mesiacov. V roku 2004 predsedalo v 1. polroku Írsko a v 2. polroku Holandsko. Ich prioritnými environmentálnymi témami boli:

Priority írského predsedníctva (1. polrok 2004)

- Trvalo udržateľný rozvoj;
- Dokončenie legislatívneho rámca EÚ na efektívny systém obchodovania s emisiami;
- Prehĺbiť existujúcu legislatívu EÚ na zlepšenie kvality ovzdušia a ochrany ľudského zdravia;
- Dosiahnutie pokroku v príprave návrhu novej regulácie chemikálií (REACH);
- Návrh nariadenia o určitých fluorovaných skleníkových plynoch;
- Ochrana vodných zdrojov - dosiahnutie politickej dohody o návrhu Smernice o ochrane podzemných vôd pred znečistením.

Priority holandského predsedníctva (2. polrok 2004)

- Posilnenie environmentálnej dimenzie Lisabonského procesu;
- Eko-inovácie, čisté technológie;
- Úsilie o dosiahnutie pokroku v medzinárodnej klimatickej politike, príprava na 10. COP o klimatických zmenách (december 2004);
- Tichšie, čistejšie a ekonomickejšie motorové vozidlá, predloženie témy trvalo udržateľnej mobility do agendy EÚ;
- Z legislatívnych návrhov sa holandské predsedníctvo sústreďuje na problematiku odpadu z ťažobného priemyslu, fluorovaných plynov a aarhuského balíčka;
- Prevencia, ochrana a zmiernenie následkov povodní;
- Dodatočnú pozornosť venuje predsedníctvo aj problematike mestského prostredia.

Z priorit írského predsedníctva (1. polrok 2004) SR sledovalo najmä:

- Klimatické zmeny
- Kvalita vôd - implementácia rámcovej smernice o vodách a smernice o dusičnanoch
- Lisabonská agenda
- Ochrana biodiverzity
- Chemické látky

Z priorit holandského predsedníctva (2. polrok 2004) SR sledovalo najmä:

- Kontrola priemyselného znečistenia (schémy obchodovania s emisiami, vyhodnotenie a návrh na revíziu smernice o IPKZ).
- Kyótsky protokol (diskusia: Kyóto po roku 2012)
- Lisabonská stratégia
- Chemické látky

V nadväznosti na stanovené priority tvorba environmentálneho práva na úrovni pracovných skupín rady EÚ, ktoré zasadajú pod vedením predsedníckej krajiny EÚ v priebehu celého roka. Problematikou ochrany životného prostredia sa v priebehu r. 2004 zaoberali nasledovné pracovné skupiny Rady:

- pracovná skupina pre životné prostredia (J.1), s podskupinou pre medzinárodné aspekty trvalo udržateľného rozvoja a
- pracovná skupina pre medzinárodné otázky životného prostredia (J.2), s dvoma podskupinami: globálne environmentálne aspekty trvalo udržateľného rozvoja a problematika klimatických zmien.

Najvyšší rozhodovací orgán v oblasti životného prostredia je Environmentálne rada. V súlade s pravidlami spolurozhodovania medzi Radou a Európskym parlamentom, rada prijíma legislatívne akty a politické dokumenty. V priebehu roka 2004 sa konali štyri formálne zasadnutia Environmentálnych rád Európskej únie (2. marec 2004, 28. jún 2004, 14. október 2004 a 20. december 2004). Na októbrovom zasadnutí Environmentálnej rady Slovenská republika aktívne vystúpila k problematike Manažmentu povodňových rizík: Povodňová prevencia, ochrana a zmiernenie. Minister životného prostredia prezentoval prehlásenie SR, a v písomnej podobe odovzdal spoločné vyhlásenie Slovenska, Maďarska a Českej republiky, v ktorom Slovensko poukázalo na spoločné špecifické črty týchto 3 krajín; zdôraznilo princíp diferenciácie a integrácie, podporu integrovaného manažmentu povodí, potrebu zvýšenia kapacity a financovania, zmeny využitia a územného plánovania.

V priebehu roka 2004 sa uskutočnili 2 neformálne zasadnutia Environmentálnej rady EÚ; v dňoch 14. - 16. mája 2004 vo Waterford (Írsko), za účasti ministra životného prostredia SR a v dňoch 16. - 18. júla 2004 v holandskom Maastrichte, kde Slovensko zastupoval štátny tajomník MŽP SR.

OECD

Zasadnutie Výboru OECD pre environmentálnu politiku (EPOC) na ministerskej úrovni v apríli 2004 v Paríži dalo nový impulz implementácii environmentálnych politik v OECD a v nečlenských krajinách a tiež medzinárodnej spolupráci v oblasti environmentálnych otázok. S cieľom podporiť zámer a monitoring environmentálnej politiky boli schválené tri dokumenty Rady OECD a prijaté bolo aj vyhlásenie ministrov naznačujúce priority v práci OECD v oblasti trvalo udržateľného rozvoja.

Znovu bol potvrdený záväzok implementovať Environmentálnu stratégiu OECD pre prvú dekádu 21. storočia do roku 2010. V súvislosti s ňou sa potvrdil záujem o prekonanie prekážok brániacich jej plnej implementácii. Tieto výzvy zahŕňajú hlavne snahu o obmedzenie a zníženie emisií skleníkových plynov a tiež udržanie biodiverzity.

WHO (Svetová zdravotnícka organizácia)

Cieľom 4. ministerskej konferencie o životnom prostredí a zdraví v Budapešti (jún 2004) bolo pokračovať v riešení zdravotných a environmentálnych problémov európskej populácie na národnej a medzinárodnej úrovni. V prijatej deklarácii sa poukázalo na súčasné a vynárajúce sa problémy v životnom prostredí a na nové nebezpečenstvá vyplývajúce z nich pre zdravie. Krajiny boli vyzvané prijať záväzky v oblasti hodnotenia klimatických zmien a vplyvu týchto zmien na zdravie verejnosti, obnoviť už prijaté záväzky v oblasti chemických látok, rozvinúť politiku pre zdravé bývanie, posilniť úsilie na zredukovanie zdravotných rizík z výroby energií. Novou úlohou pre SR bude aj implementovať ciele Akčného programu pre životné prostredie a zdravie detí v Európe a dosiahnuť výraznejší pokrok pri zavádzaní metód hodnotenia zdravotných rizík v súvislosti so životným prostredím, osobitne vo vzťahu k detskej populácii. Aj naďalej sa bude pokračovať v projekte na budovaní informačného systému indikátorov životného prostredia a zdravia na národnej i medzinárodnej úrovni a vypracuje sa analýza stavu zdravia citlivých skupín obyvateľstva v súvislosti s klimatickými zmenami.

NATO

V oblasti životného prostredia boli v rámci NATO realizované aktivity smerujúce k skvalitneniu starostlivosti o životné prostredie vo vojenskom sektore. Základnými cieľmi programu bolo zapojenie sa do riešenia aktuálnych problémov životného prostredia v rámci medzinárodnej spolupráce v programe Výboru pre výzvy modernej spoločnosti (CCMS) a realizácia domácich projektov zameraných na riešenie konkrétnych vybraných problémov v danej oblasti.

V SR boli v roku 2004 v rámci **Programu pre prípravu na vstup SR do NATO (PRENAME)** ukončené dva projekty, ktoré boli zamerané na presadzovanie systematického prístupu k riešeniu vybraných aktuálnych problémov v oblasti starostlivosti o životné prostredie. Prioritným bol projekt "Zavádzanie systému environmentálneho manažérstva (EMS) v rezorte MO SR", cieľom ktorého bolo odštartovanie programu postupného zavádzania EMS vo významných vojenských útvaroch. Výsledkom projektu, ktorý bol riešený v 5-tich etapách, bolo vypracovanie rámcového návrhu pre zavádzanie EMS, zriadenie riadiaceho výboru na MO SR, detailná identifikácia environmentálnych aspektov v 12-ich vybraných vojenských útvaroch, zavedenie systému environmentálneho manažérstva vo vybraných vojenských útvaroch a vyškolenie pracovníkov rezortu obrany, ktorí budú pokračovať v zavádzaní EMS v ďalšom období.

Druhý projekt "Databáza zdrojov znečistenia v objektoch Ozbrojených síl SR, stanovenie rizík a priorit" bol zameraný na zmapovanie potenciálnych zdrojov znečistenia v objektoch Ozbrojených síl SR, vytvorenie databázy potrebných údajov a zhodnotenie potenciálneho rizika ohrozenia životného prostredia. Projekt bol riešený v 5-tich etapách a jeho výsledkom je vytvorenie kompletnej databázy zdrojov znečistenia všetkých objektov patriacich rezortu Ministerstva obrany SR, ich rozčlenenie do kategórií podľa veľkosti potenciálneho rizika, vypracovanie metodického návodu pre ďalší postup prác od identifikácie znečistenia po návrh sanačných opatrení založený na systematickom prístupe k riešeniu bodových zdrojov znečistenia v zmysle novej legislatívy, vyškolenie pracovníkov rezortu obrany, ktorí budú zodpovední za aktualizáciu databázy.

Višegrádska spolupráca (V4)

Stretnutia ministrov životného prostredia krajín V4 sa z iniciatívy ministra životného prostredia SR konajú pravidelne od roku 2000. V roku 2004 sa v máji v Siófoku (MR) uskutočnilo v poradí už jedenáste stretnutie. Ministri zdôraznili, že v regióne V4 je na podporu subregionálnej spolupráce v rámci politiky EÚ voči novým susedným krajinám kladená mimoriadna pozornosť a prediskutované boli možnosti implementácie Rámcového dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát, prijatého na ministerskej konferencii v roku 2004 v Kyjeve. Zhodli sa na výmene skúseností z efektívneho čerpania fondov EÚ a na zlepšení absorpčnej kapacity pre poskytovanie pomoci pri programovaní projektov

pre kohézny fond. Prediskutovaná bola aj problematika predchádzania vzniku odpadov a obmedzovanie vzniku odpadov z obalov a recyklácia odpadov.

Dvojstranná spolupráca

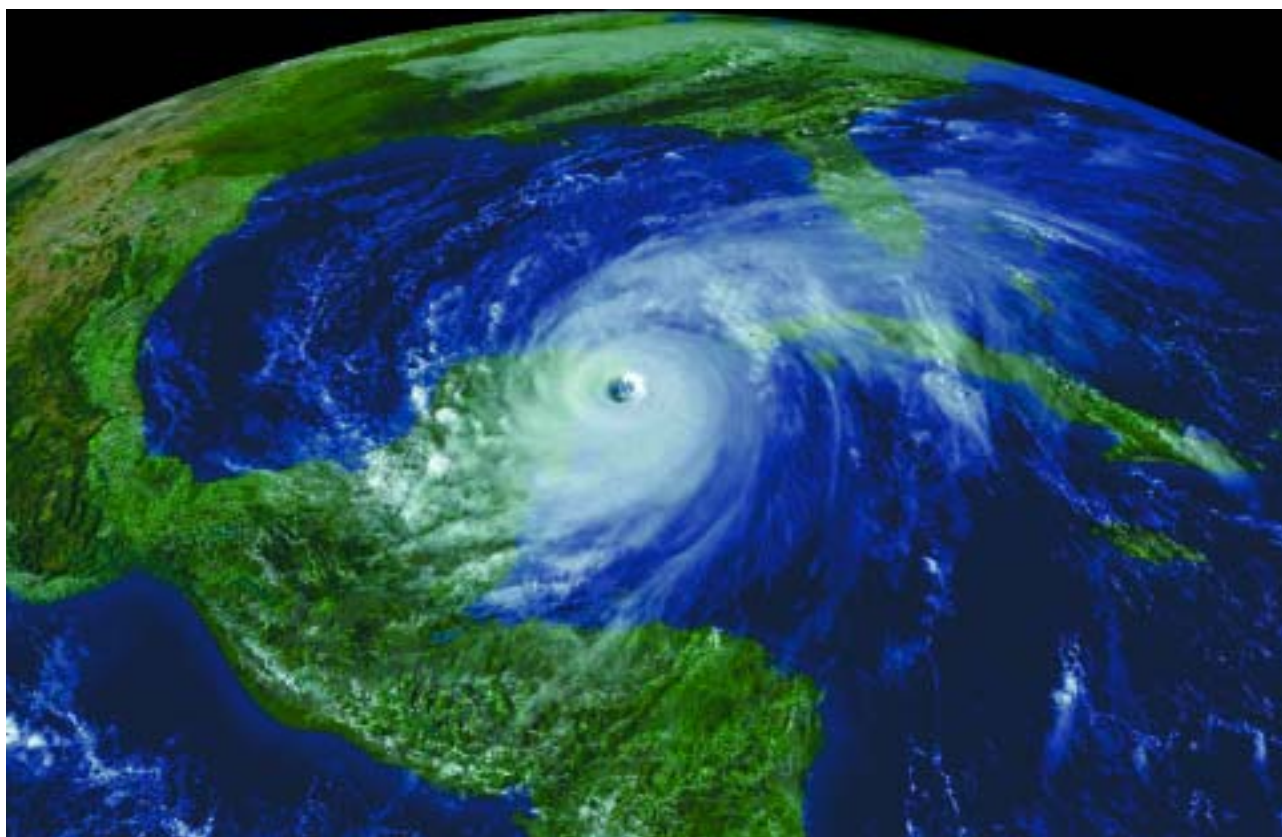
Dvojstranná spolupráca hlavne so susednými krajinami zaznamenala kvalitatívny posun a sústredila sa viac na spoluprácu prihraničných regiónov a na programovanie spoločných projektov s finančnou podporou z programov EÚ. S Dolným Rakúskom a ČR bolo podpísané prehlásenie o klimatickom združení, ktoré v najbližšom čase pomôže zabezpečiť transfer vedomostí a skúseností medzi regiónmi Záhoria, Dolného Rakúska a Južnej Moravy. Cieľom je vybudovať vzorový región na Slovensku so zvláštnym dôrazom na energetickú efektívnosť, redukciu škodlivých látok, presadzovanie eko-poľnohospodárstva, zmeny v myslení ľudí vo vzťahu k prírode a ekológii.

V rámci medzivládnej dohody o spolupráci v oblasti životného prostredia s Maďarskom je činnosť jednotlivých pracovných skupín už dlhodobo orientovaná na podporu spolupráce susediacich regiónov v oblasti ochrany ovzdušia, prírody, vôd, odpadov a ďalších oblastí. Pripravený bol aj PHARE CBC projekt zameraný na ochranu životného prostredia a ochranu prírody v slovensko-maďarskom prihraničnom území, ktorý podnieti ďalšie iniciatívy miestnych a regionálnych orgánov na užšiu spoluprácu prihraničných regiónov na oboch stranách.

V roku 2004 podpísalo MŽP SR ďalšie dve bilaterálne dohody:

Memorandum porozumenia medzi MŽP SR a Ministerstvom vodných zdrojov Čínskej ľudovej republiky (Peking 23.9.2004) popri výmene informácií a skúseností vytvára priestor na spoluprácu v oblasti vodného hospodárstva a na transfer know-how v danej oblasti.

Dohoda medzi vládou SR a vládou Rakúskej republiky o vykonávaní Dohovoru o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice (Luxemburg, 14.10.2004) vytvorila právny rámec a jasný transparentný postup pre proces posudzovania vplyvov na životné prostredie, čím sa zároveň zabezpečí, aby cezhraničné vplyvy navrhovaných činností boli pri rovnocennej účasti správnych orgánov a verejnosti oboch krajín včas a detailne zistené a vyhodnotené a aby výsledok bol primerane vzatý do úvahy pri všetkých rozhodnutiach, ktoré sú relevantné pre schválenie navrhovanej činnosti.

*Opatrenia hospodárskej politiky a iné opatrenia budú určené na to, aby viedli k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju Slovenskej republiky a budú sa riadiť zásadou trvalo udržateľného rozvoja. Tieto opatrenia by mali zabezpečiť, aby sa od samého začiatku **brali plne do úvahy aj aspekty ochrany životného prostredia** a aby boli prepojené na požiadavky harmonického sociálneho rozvoja*

Čl. 72 ods. 2 Európskej dohody o pridružení uzatvorenej medzi európskymi spoločenstvami a ich členmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej (Luxemburg, 4. 10. 1993)

● PROGRAMY A PROJEKTY MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE

Phare - Národný program

◆ **PHARE - Twinning, Twinning light**

Program PHARE bol zameraný na poskytnutie všeobecnej pomoci kandidátskym krajinám pri príprave na vstup do Európskej únie (EÚ). Od roku 2000 sa na základe Agendy 2000 začala pomoc viac orientovať na podporu opatrení zameraných na dosiahnutie ekonomickej a sociálnej súdržnosti. Základnými programovými dokumentmi sú jednoročné národné programy PHARE.

V rámci programu PHARE boli v gescii MŽP SR v roku 2004 financované projekty komponentu harmonizácie acquis - tzv. twinning a twinning light. Ich realizácia prebiehala v súlade s pravidlami Všeobecnej koordinačnej smernice pre zahraničnú pomoc poskytovanú EÚ. V oblasti životného prostredia sa program PHARE naďalej v roku 2004 zameriaval na posilnenie administratívy MŽP SR a podporu procesu aproximácie legislatívy a jej uplatňovania v súlade s požiadavkami EÚ.

V rámci Finančného memoranda **Národného programu PHARE 2001** podpísaného 17. januára 2002 bola schválená grantová schéma pre financovanie twinningových projektov menšieho rozsahu (do 6,3 mil. Sk - 150 000 EUR). Grantová schéma tzv. SR0110 Twinning Light bola určená na vyriešenie naliehavých priorít predvstupového procesu v oblasti budovania inštitúcií a implementácie *acquis communautaire*.

Na základe rozhodnutia Riadiaceho výboru boli 3 twinning light projekty schválené pre rezort MŽP SR presunuté na financovanie z realokovaných zdrojov PHARE Finančného memoranda 2001. Vzhľadom na dodatočné schválenie projektov sa ich príprava na realizáciu začala až v decembri 2003.

Tabuľka 220. Twinning-light projekty realizované v rámci Finančného memoranda Národného programu PHARE 2001

SR0110.01.01.0009 TLF: Vypracovanie protokolu na monitorovanie a hodnotenie hydromorfologických charakteristík - twinning light	
Zahraničný partner	Dánsko (National Environmental Research Institute – NERI)
Celkový finančný objem	4,805 mil. Sk (120 000 EUR)
Cieľ	Hlavným cieľom projektu je harmonizácia slovenskej legislatívy v oblasti vôd s legislatívou EÚ, konkrétne s požiadavkami vyplývajúcimi so smernice EP a Rady č. 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva. Hlavnými aktivitami projektu sú: - prehľad a posúdenie existujúcich hydromorfologických parametrov nameraných

	slovenskými inštitúciami a organizáciami a školenie expertov SHMU zaoberajúcich sa monitorovaním a hodnotením povrchových vôd, - vyhotovenie Protokolu na monitorovanie a hodnotenie hydromorfologických prvkov vo vodách a vypracovanie 2 prípadových štúdií na jeho spätné testovanie.
Stav projektu	projekt ukončený v septembri 2004
SR0110.01.01.0011 TLF: Optimalizácia nakladania s biodegradovateľným odpadom - twinning light	
Zahraničný partner	Taliansko (Scuola Agraria del Parco di Monza – SAPM)
Celkový finančný objem	6,007 mil. Sk (150 000 EUR)
Cieľ	Optimalizácia nakladania s biodegradovateľným odpadom a získanie prehľadu o metódach nakladania s takýmto druhom odpadu v EÚ. Projekt je hlavne zameraný na prípravu príručky pre nakladanie (zahŕňa separáciu a kompostovanie) s biodegradovateľným odpadom určenej pre samosprávne orgány, návrh legislatívnych podmienok pre jeho zber a opätovné využitie a vytvorenie monitorovacieho a registračného systému nakladania s ním.
Stav projektu	projekt ukončený v júli 2004
SR0110.01.01.0014 TLF: Referenčné podmienky ako základ klasifikácie stavu povrchových vôd - twinning light	
Zahraničný partner	Fínsko (Finnish Environmental Institute - FEI)
Celkový finančný objem	6,007 mil. Sk (150 000 EUR)
Cieľ	Posilnenie administratívnych kapacít pre implementáciu smernice EP a Rady č. 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločnosti v oblasti vodného hospodárstva
Stav projektu	projekt ukončený v auguste 2004

Finančné memorandum **Národného programu PHARE 2002** bolo podpísané 10. januára 2003. Pre rezort životného prostredia boli schválené 3 twinningové projekty v celkovej finančnej čiastke 160,981 mil. SK (4,02 mil. EUR), ktorých implementácia pokračovala aj v roku 2004:

Tabuľka 221. Twinningové projekty realizované v rámci Finančného memoranda Národného programu PHARE 2002

SK02/IB/EN/01: Implementácia a presadzovanie smernice Rady č. 76/464/EHS o uvoľňovaní nebezpečných chemických látok do vodného prostredia	
Zahraničný partner	Taliansko (International Federation of United Cities and Local Administrations and of the Province of Turin)
Celkový finančný objem	5,666 mil. Sk (1 415 000 EUR)
Cieľ	Zavedenie a uplatňovanie smernice Rady č. 76/464/EHS o uvoľňovaní nebezpečných chemických látok do vodného prostredia, PHARE pomoc sa sústreďuje na zavádzanie národného systému monitorovania kvality vody, ktorý bude vyhodnocovať obsah nebezpečných látok
Stav projektu	projekt v realizácii, predpokladané ukončenie - 31. júl 2005
SK02/IB/EN/02: Implementácia smernice Rady č. 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania (IPKZ)	
Zahraničný partner	Grécko - National Technical University of Athens (Národná technická univerzita v Aténach)
Celkový finančný objem	47,65 mil. Sk (1 190 000 EUR)
Cieľ	Projektovým zameraním je implementovať a uviesť do praxe požiadavky smernice Rady č. 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania. Projekt je zameraný na: - určenie a vypracovanie národného registra monitorovania znečistenia a emisií, ktorý bude zahŕňať nebezpečné látky uvedené v prílohe č. 1 smernice, - vybudovanie informačného systému integrovanej kontroly a prevencie znečisťovania (Informačný systém IPKZ), ktorý bude spĺňať požiadavky EÚ, a zároveň vytvorenie mechanizmu sprístupnenia informácií a zapojenia širokej verejnosti do procesu, - realizáciu školiacich a vzdelávacích aktivít účastníkov procesu IPKZ.

Stav projektu	projekt v realizácii, predpokladané ukončenie - december 2005
SK02/IB/EN/03: Implementácia a presadzovanie smernice o ochrane prírodných stanovišť a voľne žijúcej fauny a flóry a smernice o ochrane voľne žijúcich vtákov	
Zahraničný partner	Nemecko (German Federal Ministry for the Environment)
Celkový finančný objem	56,666 mil. Sk (1 415 000 EUR)
Cieľ	Projekt je zameraný na: <ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie podmienok pre zlepšenie implementácie oboch uvedených smerníc, - zvýšenie informovanosti verejnosti o ochrane prírody a Natura 2000 prostredníctvom informačnej kampane a zapojením hlavných skupín spoločnosti, - zabezpečenie technických podmienok pre implementáciu sústavy Natura 2000 prostredníctvom regionálnych, okresných a miestnych pracovísk ŠOP SR, - vytvorenie ďalších manažmentových plánov na ochranu prírody pre viac ako 10 tis. ha chránených území.
Stav projektu	projekt v realizácii, predpokladané ukončenie - október 2005

◆ **PHARE - Unallocated Institution Building Facility 2002**

V súlade so Všeobecnou koordinačnou smernicou pre zahraničnú pomoc poskytovanú EÚ a jej členskými štátmi v období pred prijatím SR do EÚ a smernicou k príprave a realizácii programu PHARE, Úrad vlády SR vyzval dňa 16. apríla 2003 sektorových koordinátorov zahraničnej pomoci (SKZP) predložiť projektové návrhy a zadávacie podmienky - Terms of Reference k projektu 2002/000.610.02 Unallocated Institution Building Facility.

Projekty mali byť založené na prioritách identifikovaných v Partnerstve pre vstup, v NPAA a v Akčnom pláne pre posilnenie administratívnych a súdnych kapacít, alebo mali vychádzať z negociačných kapitol. Projekty malého rozsahu mali byť doplnkovou aktivitou k projektom PHARE 2000, 2001 a 2002, ktorých cieľom je dokončiť proces budovania inštitúcií a prípravu na štrukturálnu a regionálnu politiku. Pre rezort ŽP SR boli schválené 2 projekty menšieho rozsahu, ktoré sa v roku 2004 realizovali za pomoci technickej asistencie konzultačných firiem z EÚ.

UIBF 2002/000.610-02: Informačná sieť pre verejnosť na využívanie štrukturálnych fondov v rámci rezortu MŽP SR	
Zahraničný partner	Belgicko (FCODES Consortium), zahraničný expert - Írsko
Celkový finančný objem	6,007 mil. Sk (150 000 EUR)
Cieľ	Inštitucionálne posilniť rezort ŽP SR v príprave na efektívne riadenie a využívanie finančnej pomoci z fondov EÚ. Projekt by mal prispieť k vytvoreniu vyskoleného, profesionálneho tímu projektových konzultantov (PK) v rámci siete Regionálnych environmentálnych poradenských a informačných stredísk SAŽP, ktorí budú zapojení do prípravy environmentálnych projektov financovaných zo štrukturálnych fondov.
Stav projektu	projekt bol ukončený 15. decembra 2004
UIBF 2002/000.610-02: Príprava MŽP SR na náležitú implementáciu štrukturálnych fondov	
Zahraničný partner	Španielsko (DFC S.A), zahraniční experti- Írsko
Celkový finančný objem	7,609 mil. Sk (190 000 EUR)
Cieľ	Projekt je zameraný na inštitucionálne posilnenie a zlepšenie manažmentu štrukturálnych fondov v rámci pôsobnosti rezortu ŽP SR. Cieľom projektu bolo vypracovať za pomoci technickej asistencie detailný manuál pre implementáciu štrukturálnych fondov pre LAEIP a pre cieľové skupiny - potenciálnych žiadateľov.
Stav projektu	projekt v realizácii, predpokladané ukončenie - január 2005

Programovanie **Národného programu PHARE 2003** bolo posledným pred vstupom SR do EÚ. Projekty naprogramované v rámci Finančného memoranda 2003 budú realizované v rokoch 2004 - 2006. Pre rezort ŽP SR boli v rámci Finančného memoranda NP PHARE 2003 schválené tri projekty, ktorých príprava na realizáciu bola zahájená po výberových konaniach v novembri 2003.

Tabuľka 222. Twinningové projekty schválené v rámci Finančného memoranda Národného programu PHARE 2003

SK03/IB/EN/01: Posilnenie inštitucionálnych kapacít v sektore životného prostredia	
Zahraničný partner	Rakúsko (Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management)
Celkový finančný objem	46,452 mil. Sk (1 160 000 EUR)
Cieľ	Posilnenie administratívnej, monitorovacej a vynucovacej kapacity v sektore životného prostredia s cieľom zabezpečiť a transponovať acquis v oblasti ochrany ovzdušia, kvality vôd, odpadového hospodárstva, ochrany prírody. Projekt je zameraný hlavne na: <ul style="list-style-type: none"> - štandardizáciu procesu reportingu, - skvalitnenie národnej siete FFA, - vybudovanie zdieľaného environmentálneho informačného systému, - podporu monitoringu znečistenia ovzdušia a spracovania dát.
Stav projektu	projekt v realizácii, predpokladané ukončenie - júl 2006
SK03/TB/EN/02: Systém monitorovania biologickej bezpečnosti (GMO)	
Zahraničný partner	Rakúsko (Federal Environment Agency - FEA)
Celkový finančný objem	60,068 mil. Sk (1 500 000 EUR)
Cieľ	Zlepšenie administratívnych kapacít na poli biologickej bezpečnosti a vytvorenie národného monitorovacieho systému pre biologickú bezpečnosť, porovnateľnú so štandardným systémom zavedeným v EÚ, ktorý zahŕňa oblasť používania GMO v uzavretých priestoroch, ich uvoľňovania do životného prostredia a umiestnenia na trh, MŽP SR bude v rámci projektu podporovať predovšetkým vytváranie kapacít pre kontrolu, detekciu a na riadenie dát v oblasti geneticky modifikovaných organizmov (GMO) posilňovaním: <ul style="list-style-type: none"> - administratívnych kapacít zodpovedných úradov pre kontrolu, - kapacít laboratórií, aby dosiahli akreditáciu pre kontrolu a dozor, - vytvorením elektronického informačného systému pre potreby záznamov aktivít a dát, týkajúcich sa GMO.
Stav projektu	projekt v realizácii, predpokladané ukončenie - august 2005
SR03/TB/EN/03: Implementácia smerníc EÚ o elektrickom a elektronickom šrote projekt technickej asistencie	
Zahraničný partner	-
Celkový finančný objem	16,018 mil. Sk (400 000 EUR)
Cieľ	Vybudovať systém na zneškodňovanie odpadu z elektrických a elektronických zariadení za využitia najlepších dostupných metód, opätovného využitia a recyklácie, vytvoriť systém na opätovné využitie odpadu z elektrických a elektronických zariadení, ktorý bol sústredený oddelene a vypracovať „Register producentov elektrických a elektronických zariadení v SR“
Stav projektu	v procese prípravy na realizáciu

LIFE III - finančný nástroj pre životné prostredie

Program LIFE je zameraný na podporu rozvoja a realizácie politiky ochrany životného prostredia Európskeho spoločenstva a jeho hlavným cieľom je prispieť k integrácii problematiky životného prostredia do ekonomickej a sociálnej oblasti. Aktivity sú financované v troch základných oblastiach: LIFE - Príroda, LIFE - Životné prostredie, LIFE - Tretie krajiny.

- **LIFE - Príroda:** podpora aktivít zameraných na zachovanie prírodných stanovišť voľne žijúcej fauny a flóry podľa európskych smerníc o ochrane vtákov a biotopov a na prepojenie chránených plôch v rámci siete Natura 2000.
- **LIFE - Životné prostredie:** rozvoj inovatívnych a integrujúcich techník a metód v životnom prostredí, podpora demonštratívnych a inovatívnych aktivít zameraných na:
 - začlenenie ochrany životného prostredia do rozvoja a plánovania mestských a pobrežných oblastí,
 - trvalo udržateľné využívanie povrchových a podzemných vôd,
 - znižovanie negatívnych vplyvov hospodárskych aktivít na životné prostredie,
 - prevencia vzniku, opätovné použitie, zhodnocovanie a recyklácia odpadov,
 - znižovanie negatívnych vplyvov vyrábaných produktov a poskytovaných služieb na životné prostredie.
- **LIFE - Tretie krajiny:** rozvoj regiónov v oblasti Stredozemného a Baltického mora, táto časť programu na Slovensku neprebíha.

Program je výnimočný tým, že nijako nezužuje príjemcov podpory, uchádzať sa môžu všetky subjekty od štátnych inštitúcií po živnostníkov. V rokoch 2000 - 2004 prebieha tretia etapa programu - LIFE III, na ktorú bolo Európskou komisiou (EK) vyčlenených 640 mil. Euro, z toho 47 % na LIFE - Príroda, 47 % na LIFE - Životné prostredie a 6 % na LIFE - Tretie krajiny.

V roku 2004 z dvoch projektových návrhov predložených v rámci LIFE - Príroda bol schválený jeden projekt, z dvanástich projektových návrhov predložených v rámci LIFE - Životné prostredie boli úspešné dva projekty. SR tak na realizáciu environmentálnych projektov získala finančný objem vo výške 28,15 mil. Sk (0,73 mil. Euro).

V druhej polovici roku 2004 prebiehala príprava projektových návrhov v rámci programovacieho roka 2005 a ich následné zaradenie do hodnotiaceho procesu EK. V programe LIFE - Príroda boli odovzdané štyri projektové návrhy, v programe LIFE - Životné prostredie tri projektové návrhy.

EK sa vzhľadom na dvojročné obdobie medzi starou a novou finančnou perspektívou EÚ (2007-2013) rozhodla, že predĺži tretiu etapu programu LIFE o dva programovacie roky, t.j. do roku 2006. Príprava a schvaľovanie novelizácie legislatívneho rámca programu LIFE sa oneskorila natoľko, že EK nestihla zverejniť výzvu na predkladanie projektových návrhov na rok 2005 v obvyklom termíne a celý programovací cyklus sa preto posunul. Termíny uzávierky predkladania projektových návrhov boli z tohto dôvodu odložené na začiatok roka 2005.

Tabuľka 223. Prehľad schválených projektov v rámci komunitárneho programu LIFE v roku 2004 LIFE - Príroda

Ochrana diverzity prírodného prostredia v NP Slovenský raj	
Riešiteľ projektu:	Štátna ochrana prírody SR Správa NP Slovenský raj
Partneri projektu:	DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Lesnícky výskumný ústav, Záujmové združenie obcí Slovenský raj, obec Hrabušice, Slovenský skauting
Rozpočet projektu:	639 460 €
Grant LIFE:	319 961 €
Cieľ:	Ochrana a zlepšenie stavu biotopov NP Slovenský raj
Stav:	realizácia zahájená v decembri 2004, projekt bude prebiehať do júna 2008

Tabuľka 224. LIFE - Životné prostredie

Trvalo udržateľný rozvoj miest a znížovanie dopadov klimatických zmien na kvalitu života v mestách a mestské prostredie	
Riešiteľ projektu:	Regionálne environmentálne centrum Slovensko
Partneri projektu:	mesto Púchov, OZ Živá planéta, Ministerstvo životného prostredia SR
Rozpočet projektu:	355 739 €
Grant LIFE:	170 945 €
Cieľ:	Vytvorenie pilotného projektu na overenie možnosti zmiernenia klimatických zmien a globálneho otepľovania v 2 slovenských mestách, vedúci k vypracovaniu a overeniu inovatívnej metodiky na zvýšenie ekologickej stability v mestách.
Stav:	Realizácia projektu zahájená v septembri 2004, projekt bude prebiehať do júna 2007
Inovatívny prístup pri znižovaní odpadov pri výrobe propylén oxidu	
Riešiteľ projektu:	Novácke chemické závody, a.s. Nováky
Partneri projektu:	-
Rozpočet projektu:	1 775 842 €
Grant LIFE:	281 503 €
Cieľ:	Zavedenie inovatívnej technológie vedúcej k zníženej tvorbe vedľajších produktov, k zníženiu surovínovej a energetickej náročnosti a celkovému zníženiu negatívneho vplyvu výroby na životné prostredie.
Stav:	realizácia projektu zahájená v septembri 2004, potrvá do februára 2006

Tabuľka 225. Prehľad projektov realizovaných v rámci komunitárneho programu LIFE v roku 2004: LIFE - Príroda

Obnova vodného režimu v prírodnej rezervácii Šúrske močiare	
Riešiteľ projektu:	APOP – Asociácia prírodných a ochrany prírody
Partneri projektu:	Obec Svätý Jur, Slovenský vodohospodársky podnik, Slovenský pôdny fond, ŠOP SR Správa CHKO Malé Karpaty
Rozpočet projektu:	400 000 €
Grant LIFE:	300 000 €
Cieľ:	Zlepšenie vodného režimu v NPR Šúr vedúce k stabilizácii mokradňových biotopov v tomto území
Stav:	v realizácii, predpokladané ukončenie projektu v januári 2007
Ochrana orla kráľovského v Karpatskej panve	

Riešiteľ projektu:	SVODAS Skupina pre výskum a ochranu dravcov a sov
Partneri projektu:	ŠOP SR, v spolupráci s MME Bird Life Hungary
Rozpočet projektu:	492 000 €
Grant LIFE:	369 000 €
Cieľ:	Efektívna ochrana orla kráľovského na území Slovenska, zvýšenie produktivity a osídľovanie nových lokalít týmto druhom
Stav:	v realizácii, predpokladané ukončenie projektu v auguste 2007
Ochrana a manažment dunajských lužných lesov	
Riešiteľ projektu:	BROZ – Bratislavské regionálne ochranárske združenie
Partneri projektu:	ŠOP SR Správa CHKO Dunajské luhy, Nationalpark Donau-Auen (Rakúsko)
Rozpočet projektu:	570 000 €
Grant LIFE:	370 500 €
Cieľ:	Prostredníctvom vylepšeného manažmentu a konkrétnych krokov dosiahnuť rozšírenie územia pokrytého lužnými lesmi
Stav:	v realizácii, predpokladané ukončenie projektu v marci 2007

Tabuľka 226. LIFE - Životné prostredie

Integrovaný prístup k využitiu energie získavanej z biomasy	
Riešiteľ projektu:	BIOMASA – združenie právnických osôb
Partneri projektu:	UNDP GEF, MŽP SR SREL
Rozpočet projektu:	5 733 000 €
Grant LIFE:	1 012 000 €
Cieľ:	Vytvoriť inovatívny logistický systém zberu a zvozu dreveného odpadu, jeho spracovania do podoby drevených peliet a napokon distribúcie a dodávky tepla ku konečným prijímateľom, súčasťou projektu je rekonštrukcia 42 kotolní na spaľovanie uhlia a ich umiestnenie do verejných budov
Stav:	v realizácii, predpokladané ukončenie projektu v septembri 2006

Prehľad ostatných projektov zahraničnej pomoci
Tabuľka 227. Prehľad ostatných projektov zahraničnej pomoci

SCHÉMA / DONOR:	2001	2002	2003	2004	Príjemca / spoluriešiteľ	Poznámka
5. rámcový program EK						
Consortium Operational Management Platform River Information Services - COMPRIS		1,37 (0,036 M€)			AW – Holandsko SVP s.p.	Výskumný
Projekt rieky Tisa - integrované modelovanie povodia		3,51 (0,088 M€)			VITUKI MR, MAFI MR, TERRA MR, VŮVII SR, SIIMŮ SR, ICIM Ru, NUMB Ru, VUB Be, FSU Ncm, IFCB Rak, CFH Ang, ŮI SAV, SIIMŮ	Finančný príspevok EK pre 3 krajiny
Vývoj gridovej technológie pre interaktívne aplikácie (CrossGrid)			0,68 (0,017 M€)			
AWACSS - Automatizované zariadenie na meranie znečistenia na báze biosenzorov		1,56 (0,039 M€)			VŮVII University Tuebingen Nemecko	Medzinárodný projekt za účasti SR, Nemecka, Veľkej Británie a Španielska
5. rámcový program EK – celkove				7,55 (0,177M€)		
6. rámcový program EK						
Sieť referenčných laboratórií pre monitoring a biomonitoring polutantov - NORMAN				0,63 (0,016 M€)	VŮVII INEIR-Franc.	Schválenie projektu - 2004 Začiatok realizácie - 2005

SCHÉMA / DONOR:	2001	2002	2003	2004	Prijemca / spoluriešiteľ	Poznámka
Zdokonalenie procesu EIA – IPM3				1,78 (0,044 M€)	SAZP Rakúsko, Portugalsko, Švédsko, Veľká Británia	
Integrované modelovanie Aqua – Terra				1,01 (0,026 MC)	VÚVH	Na projekte spolupracuje 44 organizácií EÚ
Vzťahy medzi ekologickým a chemickým stavom povrchových vôd REBECCA			2,48 (0,064 M€)		STIMÚ SYKE-Fínsko - koordinátor	Medzinárodný projekt za účasti 14 európskych krajín
6. rámcový program – celkove				5,93 (0,15M€)		
Program malých projektov na podporu trilaterálnej spolupráce SR/RR/MR						
Medzinárodná súťaž a výstava "Ochrana prírody a kultúrneho dedičstva v karikatúre 2003"		0,30 (0,007 M€)			SBM B. Štiavnica, Rakúsko, Maďarsko	Projekt ukončený reinstaláciou výstavy v Maďarsku v trvaní december 2003- február 2004
Bilaterálna pomoc						
Belgicko Flámsko						
Kvalita ovzdušia v SR – Monitoring znečistenia ovzdušia a audit systému kvality			6,6 (0,16 MC)		STIMÚ VMM, Vito (Flámsko)	
Budovanie kapacity a tréning projektových manažérov pre udržateľný ekologický turizmu				2,59 (0,065 M€)	Slovenské banské múzeum International Forum for Biophilosophy	
Flámsko – medzisúčet				9,19 (0,23M€)		
Dánsko						
DEPA DANCEE						
Participatívny a udržateľný manažment TANAPu		20,17 (0,50 M€)			ŠOP SR Správa TANAPu, Holsteinborg Consult DK	Projekt ukončený v septembri 2004
NATURA 2000 - preklenutie implementačného procesu			9,37 (0,24 M€)		ŠOP SR, MŽP SR, MP SR, Daphne, Lesoprojekt, LVÚ, BÚ SAV, Bio/Consult DK	Projekt ukončený v novembri 2004 Podiel pre SR – 4,37
Národný emisný systém Fáza II 9 (NEIS II)			10,10 (0,25 M€)		SHMÚ, Carl Bro Group a.s., Spirit-info systémy a.s.	Projekt ukončený v júli 2004
Manažment povodní v SR a na Ukrajine	23,7 (0,59 MC)				MŽP SR (VÚVH, SHMÚ, SVP), DHI Water and Environment, Maďarsko, Ukrajina, ČR	Začiatok realizácie projektu – marce 2001 Pravdepodobné trvanie - 40 mesiacov

SCHEMA / DONOR:	2001	2002	2003	2004	Príjemca / spoluriešiteľ	Poznámka
Pomoc Slovenskej republiky v implementácii smernice EÚ o IPKZ		31,9 (0,80 M€)			MŽP SR	Predpoklad realizácie november 2002-február 2005
Program odpadového hospodárstva pre nebezpečné odpady	21,8 (0,55 M€)				MŽP SR Carl Bro, Écous, Ekoconsult Chemcontrol DK	
Dánsko – medzisúčet					117,04 (2,93 M€)	
Holandsko						
Program Matra, PSO predvstupový-dlhodobý						
Posilnenie inštitucionálnej základne pre bezpečný manažment chemických látok		12,45 (0,3 M€)			MŽP SR, SAŽP COHEM a CCHLP, ECO-AS s.r.o., ETC, ZCHFP, RIVM NL	Projekt ukončený v decembri 2004
Implementácia smernice 96/82/ES (SEVESO II) o priemyselnej bezpečnosti		13,28 (0,32 M€)			SAŽP, IVASO, DHV, Envi Consulting NL	Schválené – 2002, realizácia: pokračuje v 2005
Ohaly a odpady z ohalov		15,68 (0,38 M€)			MŽP SR, SAŽP COHEM, DHV, RFP Prešov, Solid Waste Cons.,	Schválené – 2002, realizácia pokračuje v roku 2005
Implementácia rámcovej smernice o vode v cezhraničnom kontexte. Príprava spoločného manažment. plánu pre povodie Hornádu v SR/MR			15,68 (0,38 M€)		MŽP SR, SVP š.p., SITMÚ, VÚVII, Ameco NL.	Schválené v 2003 Do 31.12.2004 sa nezačal realizovať
Podnotenie podzemných vôd podľa požiadaviek Rámcovej smernice o vode 2000/60/EC			11,54 (0,28 M€)		MŽP SR, SITMÚ, ŠGÚDŠ, VÚVII, Vodné zdroje SR, Royal Haskoning NL.	Schválené 2003, realizácia: január 2004 december 05
Inštitucionálna podpora slov. pesticídnemu programu			15,35 (0,37 M€)		MŽP SR, SITMÚ, VÚVII	Schválené 2003, realizácia: jan.2004 dec. 05
Zlepšenie monitorovania niektorých látok znečisťujúcich ovzdušie na území SR			14,53 (0,35 M€)		TNO-MEP NL MŽP SR, SHMÚ, SMÚ, TNO-MEP NL	Schválené – 2003, realizácia: január 2004 – december 2005
PROGRAM NMCP - KRÁTKODOBÉ MISIE						
Tréning metód použiteľných pre spoluprácu medzi SVP, š.p. a verejnosťou				N	SVP, š.p.	Misia experta z Holandska
Iné programy						
Implementácia smernice o vodách a dopady na manažment vôd			N		MŽP SR, MP SR, Alterra-ILRI and Ducroo Con. NL, Hydromeliorácie, š.p., VÚVH, SHMÚ, SVP	Realizácia projektu apríl 2003 – január 2004

SCHÉMA / DONOR:	2001	2002	2003	2004	Prijemca / spoluriešiteľ	Poznámka
Založenie stabilnej voľne žijúcej populácie zubra na Slovensku			1,32 (0,033MC)		SOP SR Holandsko-LHF	Zahraničný partner – Poľská akadémia vied
Program Matra - Adept - školiace kurzy						
ISPA / KF životné prostredie		N	N	N	MŽP SR	3+4+3 účastníci
Ako pôsobiť v Bruseli I.			N	N	SAŽP, MŽP SR	111 účastník
Komunikácia s verejnosťou				N	MŽP SR	1 účastník
Štrukturálne fondy				N	MŽP SR	1 účastník
Holandsko - medzisúčť			99,83 (2,49M€)			
Japonsko						
JICA						
Skupinové tréningové kurzy s rôznym zameraním	N	N	N	N	MŽP SR, SAŽP, SIŽP, SSJ, ŠOP SR	Realizované v školiacom centre IICS Sapporo
Kórea						
KOICA						
Dodávka zariadení a materiálu				N	SAŽP, ŠOP SR	Dodávka rôznej elektroniky
Skupinové tréningové kurzy s rôznym zameraním				N	MŽP SR	1 účastník
Nórsko						
Trvalo udržateľný rozvoj vidieckych mikroregiónov		2,03 (0,049 MC)			SAŽP CTK	Ukončená I. etapa projektu
Vytvorenie sústavy karpatských chránených území a Ramsarských lokalít			2,6 (0,065 M€)		ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Directorate for Nature Management	Projekt ukončený
Inštitucionálne a administratívne posilnenie manažmentu v lokalite kultúrneho dedičstva UNESCO v Banskej Štiavnici			3,12 (0,078M€)		ŠOP SR, SAŽP, SÍM, Geological Museum Oslo Nórsko	
Nórsko - medzisúčť			7,75 (0,19M€)			
Švajčiarsko						
Projekty spaľovní nemocničného odpadu v NsP Trnava a Čadca			90,09 (2,25M€)		MŽP SR, MZ SR, Energoprojekt s.r.o., Ernst Basler	Príprava medzinárodných zmlúv
Program protipovodňovej ochrany SR						
Sučany úprava odtokových pomerov Sučianskeho potoka			8,05 (0,2 M€)		SVP, š.p. B. Štiavnica	Projekt ukončený v auguste 2004
Lehota pod Vláčnikom – vybudovanie suchého poldra			16,57 (0,41 M€)		SVP, š.p. B. Štiavnica	Projekt ukončený v auguste 2004
Brezno, úprava odtokových pomerov v povodí Kabátovského potoka – poldre Drábsko a Lúčky			27,84 (0,68M€)		SVP, š.p. Mesto Brezno	Projekt ukončený v 2004

SCHÉMA / DONOR:	2001	2002	2003	2004	Prijemca / spolurúčiteľ	Poznámka
Ľubietová, záchytné objekty plávajúcich predmetov na potoku Hutná			1,31 (0,032MC)		SVP, š.p. Obec Ľubietová	Projekt ukončený v 2004
Prešov – prestavba hate a koryta Torusy			22,89 (0,56MC)		SVP, š.p. Mesto Prešov	Projekt ukončený v júli 2004
Vyšný Tvarožec polder na potoku Sveržovka				12,52 (0,32 M€)	SVP, š.p. Obec V. Tvarožec	Projekt zahájený v júni 2004
Frička polder na potoku Kamenec				11,12 (0,25M€)	SVP, š.p. Obec Frička	Projekt zahájený v júli 2004
Program protipovodňovej ochrany SR – medzisúččet					100,30 (2,45M€)	
SLOVENSKO-ŠVAJČIARSKY REVOLVINGOVÝ FOND						
Príprava manažmentového plánu pre slovenskú časť nivy Moravy ako súčasť trilaterálnej Ramsarskej lokality záchrana opustených lúk		0,825 0,021M€			ŠOP SR - Správa CHKO Záhorie	
Ekologizácia verejnej dopravy v Mikroregióne Čierny Hron		10,00 (0,25M€)	2,44 (0,061M€)		MŽP SR, SAŽP URBION, MDPaT SR, Čiernohronska železnica, n.o. SAŽP CEI	V roku 2003 schválený dodatkový projekt 2,44 mil. Sk
Informačný systém ŽP a environmentálne vedomie		7,67 (0,19M€)				Schválené v 2002, začiatok realizácie apríl 2003
Slov.-švajčiarsky revolvingový fond – medzisúččet					20,94 (0,52MC)	
Veľká Británia						
Program – Projekty malého rozsahu SEPS						
Jakub v zrkadle času				0,33 (0,008 MC)	NAPANT	Koordinuje Veľvyslanectvo VB v Bratislave
Revitalizačný program ricky Muráň				0,65 (0,016 M€)	ŠOP SR	Koordinuje Veľvyslanectvo VB v Bratislave
Iné programy						
Sprístupnenie environmentálnej výchovy pre postihnutých			0,85 (0,021M€)		SAŽP	Multilaterálny projekt VB, SR, Taliansko, Lotyšsko, Bulharsko a Poľsko
Veľká Británia – medzisúččet					1,83 (0,045M€)	
Bilaterálne programy – celkove					356,76 (8,91 M€)	

Zdroj: MŽP SR

Vysvetlivky:

- Čísla predstavujú celkovú hodnotu zahraničnej pomoci v mil. Sk
- Finančné čiastky boli prepočítané podľa aktuálneho kurzového lístku NBS.
- N - výška finančnej pomoci nebola identifikovaná, náklady nie je možné vyčíslit' (účasť na seminároch a stretnutiach expertov a pod.)
- Tmavé plochy znázorňujú obdobie realizácie projektu.
- Informácia o finančnej čiastke sa nachádza v roku schválenia.